

โครงการสันบสนด้านการประมงตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ความเป็นมา

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงริเริ่มงานพัฒนาเด็กและเยาวชนในกิ่งธุรกิจอาหาร ขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2523 จัดตั้งโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน โดยมีจุดมุ่งหมายให้ทุกคนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

กรมประมงจึงได้จัดตั้งโครงการสันบสนด้านการประมง ขึ้นเพื่อดำเนินกิจกรรมประมงไว้ในโรงเรียน และกิจกรรมพิภาคภูมิด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งกิจกรรมด้านการประมงก็เป็นการผลิตอาหาร โปรดีน้ำและเกษตรแปลนเนอร์ ที่ทำให้เด็กนักเรียนมีสุขภาพพานามัยสมบูรณ์แข็งแรงยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารไว้ในโรงเรียนและกิจกรรมพิภาคภูมิ เป็นอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการ
- เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ทักษะพื้นฐานและประสบการณ์ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และโภชนาการสัตว์น้ำ การแปรรูปและการถนอมอาหาร
- เพื่อให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่องค์ความรู้ และเป็นแหล่งวิทยาการของหมู่บ้าน

งบประมาณ

งบประมาณพัฒนาโครงการ 5,712,700 บาท

หน่วยงาน รับผิดชอบ

- กองโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ

- สำนักงานประมงจังหวัด

พื้นที่ดำเนินงาน

- ภาคเหนือ 10 จังหวัด 447 โรงเรียน
ภาคใต้ 13 จังหวัด 86 โรงเรียน
ภาคกลาง 12 จังหวัด 103 โรงเรียน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 16 จังหวัด 109 โรงเรียน
ทั้งหมด 51 จังหวัด 745 โรงเรียน

เป้าหมายโครงการ

ประจำเดือน กรกฎาคม 2568

- ทุกโรงเรียนในโครงการมีการเลี้ยงและจับสัตว์น้ำที่เลี้ยงในโรงเรียนขั้นมาตรฐาน กิจกรรมในโครงการอาหารกลางวันและมีผลผลิตสัตว์น้ำที่มากกว่า 10 กิโลกรัม
- อบรมให้ความรู้ด้านโภชนาการและสานักงานการแปรรูปสัตว์น้ำ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการบริโภคที่ถูกสุขลักษณะและเกิดคุณประโยชน์จากการบริโภคสัตว์น้ำ และมีร่องเรียนที่น้ำดามรู้ไปใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ อาทิ ปลาแดดเดียว ปลาดุกครา ปลาเส้น น้ำพริก จำพวกน้ำพริกเผาเพื่อเพิ่มรายได้ให้โรงเรียน

การต่อยอดขยายผล

การต่อยอด

- มีการเลี้ยงสัตว์ชนิดอื่นๆ นอกเหนือจากการเลี้ยงพันธุ์ปลาที่ทางกรมประมงสันบสนุน ได้แก่ การเลี้ยงกบนาในบ่อตอกองรีด จำนวน 22 แห่ง
- ผลผลิตที่ได้นำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า หรือจานน้ำย鬟แบบสด มาจานน้ำย鬟ให้กับบุคลาภยอก และนำรายได้จากการขายผลผลิตมาเป็นเงินทุนหมุนเวียนในระหว่างรอบการเลี้ยง จำนวน 20 แห่ง

* ช้อลูกพันธุ์ปลา/อาหารเพิ่มเติม นอกเหนือจากการสุบสุมจากกรมประมง

การขยายผลร่วมมือ

- เกษตรกรจะเข้ามาศึกษารูปแบบเบื้องต้นของการเลี้ยงปลาและกบในโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ มีการอบรมการเพาะพันธุ์กบ การอนบาลลูกกบ และสั่งเสริมการเลี้ยงกบ อีกทั้งโรงเรียนได้นำผลผลิตพันธุ์ปลาและกบสันบสนุนให้แก่ผู้ประกอบและดันในชุมชนที่สนใจนำไปเลี้ยงต่อที่บ้าน จำนวน 27 แห่ง

ผลการดำเนินงาน

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2568

กิจกรรม	หน่วยนับ	แผน	ผล	ร้อยละ
1) ประมงไว้ในโรงเรียน	แห่ง	745	745	100
ผูกอุบัติ				
1) เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	ราย	1,020	1,020	100
2) โภชนาการสัตว์น้ำ	ราย	1,200	1,200	100

ผลการเบิกจ่าย

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2568

งบประมาณ	ได้รับ 100%	เบิกจ่าย	ร้อยละเบิกจ่าย
ดำเนินการตามแผน	5,712,700	3,542,434	62.01
ดำเนินการนอกแผน	193,180	-	-

ข้อดั้นพบ / ข้อเสนอแนะ